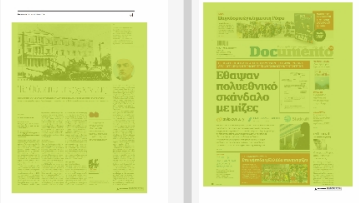

Οι «Θάνατοι στη χούντα» είναι ένα συγκλονιστικό βιβλίο-ντοκουμέντο από τον συνθέτη και ερευνητή Δ ...

Πηγή: DOCUMENTO Σελ.: 59 Ημερομηνία έκδοσης: 12-05-2024
Αρθρογράφος: Επιφάνεια 1470.07 cm² Κυκλοφορία: 12000
Θέματα: ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ

Η ιδέα για το βιβλίο γεννήθηκε στον Δημήτρη Βεριώνη στην επέτειο του πολυεθνείου του 2013, έπειτα από επίσκεψή του στον Σύλλογο Φυλακισθέντων & Εξορισθέντων Αντιστασιακών. «Εκεί είδα αναρτημένες τις φωτογραφίες και τα πορτρέτα πολλών θυμάτων της χούντας για τα οποία δεν γνωρίζαμε σχεδόν τίποτε» λέει στο Documento

documento.gr

Τα θύματα της χούντας

Οι «Θάνατοι στη χούντα» είναι ένα συγκλονιστικό βιβλίο-ντοκουμέντο από τον συνθέτη και ερευνητή Δημήτρη Βεριώνη με στοιχεία για τις δολοφονίες και τους ύποπτους θανάτους

Κείμενο
Αντώνης Μπισκοφίτης
● **Εν συντομία**
Στοιχεία για 247 θανάτους την περίοδο της χούντας των συνταγματαρχών.
● **Γιατί ενδιαφέρεται**
Για πρώτη φορά δίνεται «φωνή» σε αγνοημένα θύματα του φασισμού στην Ελλάδα.

Δεν είναι πολύς καιρός που κυκλοφόρησε ένα ογκώδες σπάνιο βιβλίο με έναν τίτλο άμεσο και κατάδηλο: «Θάνατοι στη χούντα». Συγγραφέας του ο 52άχρονος Δημήτρης Βεριώνης, ο οποίος συνέλεξε και παραθέτει στοιχεία για την αντιδικτατορική δράση, τις δολοφονίες αλλά και τους ύποπτους θανάτους κατά την περίοδο 1967-74. Στο εξώφυλλο ένα έργο του περίφημου χαράκτη Τάσου, ο «Μνήμη Παναγιώτη Ελή», ζωλογραφία από το 1973.

Προτού όμως ανοίξουμε το βιβλίο έχει σημασία να δούμε ποιος είναι ο Βεριώνης, καθώς προκειται για πολυοχιδίδη καλλιτέχνη. Τον γνωρίζω προσωπικά από το 2006, απ' όταν κυκλοφόρησε τον πρώτο του δίσκο, το «Πιο όμορφο παράθυρο της πόλης» σε δική του παραγωγή. Μέχρι το 2018 ο συνθέτης και συγγραφέας κυκλοφόρησε άλλους τρεις δίσκους με τραγούδια του από

τις εκδόσεις Μετρονόμος και παράλληλα – κάτι που έχει πραγματικά ενδιαφέρον – προέδρευε στο Peter Sellers Appreciation Society, ένα κλαμπ που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα το 2002 και διοργάνωνε προβολές, αφιερώματα και εκδηλώσεις στη μνήμη του Βρετανού ηθοποιού Πίτερ Σέλερς, ενώ εξέδιδε και περιοδικό, με αρχιουντάκη τον ίδιο. Η δράση του συγκεκριμένου κλαμπ τερματίστηκε το 2014 και πλέον υφίσταται μόνο η σελίδα του Facebook.

Απαντήσεις που δεν δόθηκαν
Φαινόταν ξεκάθαρα πως κάτι διαφορετικό απασχολούσε τον δημιουργό κι αυτό δεν ήταν άλλο από τη συγγραφή ενός βιβλίου, τους «Θάνατους στη χούντα», που του πήρε ακριβώς μια δεκαετία μέχρι να δει το φως της δημοσιότητας. «Με ενδιέφερε πολύ η περίοδος της δικτατορίας» ακούω τον Βεριώνη να μου λέει απ' την άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής, «αλλά η ιδέα για ένα βιβλίο ήρθε στην επέτειο του Πολυτεχνείου του 2013 έπειτα από μια επίσκεψή μου στον ΣΦΕΑ (π.σ. Σύλλογος Φυλακισθέντων & Εξορισθέντων Αντιστασιακών). Εκεί είδα αναρτημένες τις φωτογραφίες και τα πορτρέτα πολλών θυμάτων της χούντας, για τα οποία δεν γνωρίζαμε σχεδόν τίποτε». Αποτέλεσμα ήταν να αρχίσει να αναζητεί ανθρώπους και να καταγράφει μαρτυρίες, συλλέγοντας τελικά πε-

ρισσότερες από 250 συνεντεύξεις. Τον ρωτάω αν του μίλησαν και γονείς θυμάτων: «Βρίσκα γονείς μόνο σε μια δυο περιπτώσεις, αφού οι περισσότεροι δεν είναι στη ζωή. Σκεφτείτε ότι ένας άνθρωπος που ήταν 20 ετών το 1973 σήμερα είναι στα 71, άρα λίγο απίθανο να ζουν οι γονείς του... Κορίως βασίστηκε στις μαρτυρίες των αδερφών τους, οι οποίοι μου παραχώρησαν και το αδιανοημένο μέχρι πρότινος φωτογραφικό υλικό τους». Ο Βεριώνης μου εξηγεί πως υπάρχει ακόμη πολλός πόνος και οργή με τις ψυχές αυτών των ανθρώπων: «Ποτέ δεν έλαβαν απαντήσεις για τις απώλειες των αγαπημένων προσώπων τους και ο χρόνος μοιάζει να μην περνάει γι' αυτούς». Είναι, ενώ οι αντιδράσεις εκ μέρους τους για το βιβλίο ήταν θετικές και εμπισχυτικές, υπήρξαν και κάποιες που έπαιναν το ελάττωμα στον συγγραφέα και ερευνητή: «Ασ' το, πονάει πολύ. Τι θες και τα ψάχνεις μισό αιώνα μετά».

Σαν λήμματα σε εγκυκλοπαίδεια
Ευτυχώς ο Βεριώνης δεν προτίθηκε με αποτέλεσμα οι «Θάνατοι στη χούντα» να έχουν αποσπασεί ήδη θερμές κριτικές, να αποτελούν ένα απ' τα πιο ευπώλητα αμμιγώς πολιτικού περιεχομένου βιβλία και αυτήν τη στιγμή να οδεύουν προς τη δεύτερη έκδοσή τους. Λογική αφού πρόκειται για έναν τόμο-ντοκουμέντο που μέσα του παρατίθενται σαν λήμματα σε εγκυκλοπαίδεια τα

Ο συγγραφέας συγκέντρωσε υλικό για 247 συνανθρώπους μας που σκότωσε το καθεστώς των συνταγματαρχών

Το βιβλίο «Θάνατοι στη χούντα» του Δημήτρη Βεριώνη κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Τόπος

ονόματα 247 συνανθρώπων μας θανατωμένων από τη χούντα των συνταγματάρχων. Χρονολογίες γεννήσεων και θανάτων, τα βιογραφικά τους στοιχεία μαζί με τα ονόματα των γονέων τους, οι ελάχιστες αναφορές από τον Τύπο της εποχής ή από βιβλία που προηγήθηκαν αυτού που έγραψε ο Βεριώνης, ενώ σταυλολογούνται μέχρι και θάνατοι εξοριστών μετά τη δικτατορία, που συνδέονταν όμως με τις μακρόχρονες κακουχίες των εξοριών και των διωγμών τους.

Ρωτάω τον συγγραφέα αν μπορεί να ξεχωρίσει μέσα από τον πακτωλό μαρτυριών που μάζεψε κάτι που να τον συγκλόνισε. Αναφέρει την περίπτωση του Ιωάννη Καίλη (1950-74), ο οποίος υπήρξε εικαστικός καλλιτέχνης και μίλησαν γι' αυτόν φίλοι και συγγενείς του. Η ιστορία του καταλαμβάνει αρκετές σελίδες στο βιβλίο, ενώ στη γενετήριά του, το Δίστομο, υπάρχει δρόμος που φέρει το όνομά του. Υπάρχουν βέβαια και άλλες περιπτώσεις, όχι μόνο Ελλήνων δολοφονηθέντων αλλά και ξένων, όπως της Νορβηγίδας Εγγελαντ Τόριλ Μαργκρέτε (1951-73), που δολοφονήθηκε εν ψυχρώ από ελεύθερο σκοπευτή στις 16 Νοεμβρίου 1973.

Στο σημείο αυτό ο Βεριώνης αποσαφηνίζει πως μοναδική αφορμή για το βιβλίο του ήταν η καταγραφή των θυμάτων της χούντας χωρίς να βάζει κομματικά κριτήρια στην εργασία του. Δηλώνει αριστέρας και ομιανιστής, πάντα ενάντιος σε όλα τα εγκλήματα κατά τις ανθρωπότητας. Κι όταν του λέω πως αυτό που έκανε είναι πολύ σημαντικό διότι έδωσε φωνή – ίσως και ζωή – σε αδικωμένους ανθρώπους που ουδείς είχε τον χρόνο και τη διάθεση να ασχοληθεί μαζί τους, μου περιγράφει την περίοδο που άφησε πρόσκαιρα την τέχνη τις μουσικές: «Για δέκα χρόνια δούλεψα επί 24ώρου βάσεως, επομένως έδωσα όλη μου την ενέργεια σ' αυτό το βιβλίο. Η έρευνα δεν σταματάει και έρχονται καθημερινά επιπλέον στοιχεία στην κατοχή μου».